

TIEDONVAIHTO

Sosiaalihuolto ja Rikosseuraamuslaitos

Vantaan ja Keravan
hyvinvointialue

Huomaa, että tässä esityksessä on katkelmia keskeisistä työtä määrittävistä säädöksistä.

Tarkista aina ajantasainen lainsäädäntö kokonaisuudessaan ja sen suhde muihin lakeihin.

Sosiaalihuollon ammattihenkilö kutsuu muut ammattiryhmät asiakkaan tueksi

Sosiaalihuoltolaki 1301/2014

4 luku 41 § Monialainen yhteistyö

”Palvelutarpeen arvioimiseksi, päätösten tekemiseksi ja sosiaalihuollon toteuttamiseksi toimenpiteestä vastaavan sosiaalihuollon viranomaisen on huolehdittava siitä, että käytettävissä on henkilön yksilöllisiin tarpeisiin nähden riittävästi asiantuntemusta ja osaamista. **Jos henkilön tarpeiden arviointi ja niihin vastaaminen edellyttävät sosiaalitoimen tai muiden viranomaisten palveluja tai tukitoimia, on näiden tahojen osallistuttava toimenpiteestä vastaavan työntekijän pyynnöstä henkilön palvelutarpeen arvioinnin tekemiseen ja asiakassuunnitelman laatimiseen.**

Sosiaalihuoltoa toteutetaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa siten, että sosiaalihuollon ja tarvittaessa muiden hallinnonalojen palvelut muodostavat asiakkaan edun mukaisen kokonaisuuden. Työntekijän on oltava tarpeen mukaan yhteydessä eri yhteistyötahoihin ja asiantuntijoihin sekä tarvittaessa henkilön omaisiin ja muihin hänelle läheisiin henkilöihin siten kuin tässä laissa tarkemmin säädetään.

Tietojen antamisesta ilman asiakkaan suostumusta ja asiakastietojen kirjaamisesta monialaisessa yhteistyössä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä palveluissa sekä sosiaalihuollon viranomaisen oikeudesta saada laissa säädettyjen tehtäviensä suorittamiseksi tarpeellista virka-apua muilta viranomaisilta säädetään sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa”.

Sosiaalihuollon ammattihenkilö koordinoi palvelukokonaisuutta

- hän voi yhteensovittaa palvelut kirjaamalla palvelut, tavoitteet ja toimet sosiaalihuollon asiakassuunnitelmaan ja toimittamalla asiakkaan luvalla suunnitelman muille toimijoille.
 - Käytännössä jokainen viranomainen, palveluntuottaja ja hoitotaho kirjaa hoito-, asiakas-, rangaistusajan- tai palvelusuunnitelman omaan asiakastietojärjestelmäänsä.
 - Päällekkäisen dokumentoinnin sijaan olla mahdollista tallentaa suunnitelmaksi sosiaalihuollon laatima, yhteisesti keskusteltu asiakassuunnitelma (huomioi oman työn dokumentointia ohjaavat lait ja asiakkaan suostumus).
 - Sisällöt eivät voi olla ristiriidassa keskenään: työskennellään kaikki asiakkaan parhaaksi samoin tavoittein, selkein työnjaoin.

Yhtenevät suunnitelmat

- Jos asiakas haluaa sosiaalihuollon tukea ja palveluja, tulee rangaistusajan suunnitelma, sijoittelu ja vapauttamissuunnitelma tehdä yhdessä.
- Sosiaalihuollon ammattihenkilö vastaa asiakkaan palveluntarpeen arvioinnista ja kutsuu arviointiin mukaan riittävän asiantuntijuuden, järjestää sosiaalihuollon palvelut

” Sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään, voidaan asiakkaan suostumuksella laatia sosiaalihuollon ja muiden hallinnonalojen palveluja ja tukitoimia koskeva yhteinen suunnitelma, jossa on suunnitelman laatimiseen ja käyttöön nähden tarpeellisia tietoja. Yhteisen suunnitelman laatimisesta ilman asiakkaan suostumusta säädetään erikseen.”

[Sosiaalihuoltolaki 4 luku 39§ Asiakassuunnitelma](#)

Pääperiaatteet

Asiakkaan asioista keskustellaan asiakkaan luvalla, asiakkaan ollessa läsnä. Viranomaisten työhön liittyy kuitenkin myös tietojenvaihtoa, josta säädetään erikseen laeissa

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 812/2000

”3 luku 16§ Suostumus tietojen antamiseen

Salassa pidettävästä asiakirjasta saa antaa tietoja asiakkaan nimenomaisella suostumuksella tai niin kuin laissa erikseen säädetään. Milloin asiakkaalla ei ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, tietoja saa antaa hänen laillisen edustajansa suostumuksella. Tietoja ei kuitenkaan saa antaa alaikäisen asiakkaan laillisen edustajan suostumuksella, jos edustajalla itsellään ei ole oikeutta tiedon saantiin 11 §:n 3 momentissa tarkoitetusta syystä.”

Sosiaalihuollon tiedonsaantioikeus

[Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 812/2000](#)

”4 luku 20§ Velvollisuus antaa sosiaalihuollon viranomaiselle salassapidettäviä tietoja

Valtion ja kunnan viranomainen sekä muu julkisoikeudellinen yhteisö, Kansaneläkelaitos, eläketurvakeskus, eläkesäätiö ja muu eläkelaitos, vakuutuslaitos, koulutuksen järjestäjä, sosiaalipalvelun tuottaja, terveyden- ja sairaudenhoitotoimintaa harjoittava yhteisö tai toimintayksikkö sekä terveydenhuollon ammattihenkilö **ovat velvollisia antamaan sosiaalihuollon viranomaiselle sen pyynnöstä maksutta ja salassapitosäännösten estämättä hallussaan olevat sosiaalihuollon asiakassuhteeseen olennaisesti vaikuttavat tiedot ja selvitykset, jotka viranomaiselle laissa säädetyn tehtävän vuoksi ovat välttämättömiä asiakkaan sosiaalihuollon tarpeen selvittämiseksi, sosiaalihuollon järjestämiseksi ja siihen liittyvien toimenpiteiden toteuttamiseksi sekä viranomaiselle annettujen tietojen tarkistamista varten.- - -**

Rikosseuraamuslaitoksen tiedonsaantioikeus

[Laki henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa 1301/2021](#)

4 luku 16§ Oikeus saada tietoja muilta viranomaisilta ja tiedonantovelvollisilta

”Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, Rikosseuraamuslaitoksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada toiselta viranomaiselta rikoksesta epäiltyä, tuomittua, vankia, Rikosseuraamuslaitoksen yksikköön otettua ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavaa koskevat tiedot, jotka ovat **tarpeen rangaistuksen täytäntöönpanoa tai tutkintavankeuden toimeenpanoa koskevan tehtävän taikka muun Rikosseuraamuslaitokselle kuuluvan tehtävän hoitamista varten**, seuraavasti:

- - -

Rikosseuraamuslaitoksella on salassapitosäännösten estämättä tietopyynnön yksilöityään ja perusteltuaan oikeus saada **tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot kunnan sosiaali- ja terveystieteiden viranomaisilta sekä muilta sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 20 §:n 1 momentissa tarkoitetuilta tiedonantovelvollisilta:**

- 1) **rikoksesta epäillyn käyttämistä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista** sekä työkokemuksesta, toimintakyvystä, päihdeongelmasta tai muista yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanon toimintapaikkaan sijoittamiseen liittyvistä seikoista tuomioistuimelle annettavan lausunnon laatimiseksi ja seuraamuksen täytäntöönpanon suunnittelemiseksi;
- 2) **alle 21-vuotiaana tehdystä rikoksesta epäillyn** elinolosuhteista, päihteiden käytöstä, päihdekuntoutuksesta, mielenterveydestä, mielenterveyspalveluiden käytöstä, lastensuojelutoimenpiteistä ja muista vastaavanlaisista seikoista seuraamus selvityksen laatimiseksi ja seuraamuksen täytäntöönpanon suunnittelemiseksi;
- 3) **vangin tai yhdyskuntaseuraamusta suorittavan** lähisuhdeväkivallasta, päihdehuollon palveluiden käytöstä ja edunvalvonta-asioista näiden seikkojen huomioon ottamiseksi vankeusrangaistuksen tai yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanossa sekä vapautumisen valmistelussa. - - -”

Sosiaalihuollon tietojen käsittely Rikosseuraamuslaitoksessa

Sosiaalihuollon tietoja saa RiSessä käsitellä vain sosiaalihuollon ammattihenkilöt ja virkamiehet, jotka tarvitsevat tiedon päätöksen tekemistä varten

(Laki henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa 1301/2021, 3 luku 14§)

Sosiaalihuolto: Oikeus antaa tietoja

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 812/2000

”3 luku 17 § Salassa pidettävien tietojen antaminen asiakkaan hoidon ja huollon turvaamiseksi

Jos 16 §:ssä tarkoitettua suostumusta ei voida saada taikka jos asiakas tai hänen laillinen edustajansa nimenomaisesti kieltää tiedon luovuttamisen, sosiaalihuollon järjestäjä tai toteuttaja saa antaa asiakirjasta salassapitovelvollisuuden estämättä tietoja, jotka **ovat välttämättömiä asiakkaan hoidon, huollon tai koulutuksen tarpeen selvittämiseksi, hoidon, huollon tai koulutuksen järjestämiseksi tai toteuttamiseksi taikka toimeentulon edellytysten turvaamiseksi**. Tietoja saa kuitenkin antaa vain, jos:

- 1) se, jota asiakirja koskee, on hoidon tai huollon ilmeisessä tarpeessa terveytensä, kehityksensä tai turvallisuutensa vaarantumisen vuoksi eikä hoidon tai huollon tarvetta muutoin voida selvittää taikka hoidon tai huollon toimenpiteitä toteuttaa;
- 2) tieto on tarpeen lapsen edun vuoksi; tai
- 3) tieto on tarpeen asiakkaan välttämättömien etujen ja oikeuksien turvaamiseksi eikä asiakkaalla itsellään ole edellytyksiä arvioida asian merkitystä.- - -”

Keskeiset lait

- tarkista työssäsi ajantasainen laki

[Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999](#)

[Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeudesta 812/2000](#)

[Laki henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa 1301/2021](#)

[Laki nuoren rikoksesta epäillyn tilanteen selvittämisestä 633/2010](#)

[Laki yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta 400/2015](#)

[Tutkintavankeuslaki 768/2005](#)

[Vankeuslaki 767/2005](#)

Sosiaalihuollon palveluntarpeen arviointi ja suunnitelmat

[Sosiaalihuoltolaki 4 luku 36§ Palveluntarpeen arviointi](#)

[Sosiaalihuoltolaki 4 luku 39§ Asiakassuunnitelma](#)

[Lastensuojelulaki 12 luku 76§ Jälkihuollon sisältö](#)

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999

”7 luku 29§ Salassa pidettävien tietojen antaminen toiselle viranomaiselle

Viranomais voi antaa toiselle viranomaiselle tiedon salassa pidettävästä asiakirjasta, jos:

- 1) tiedon antamisesta tai oikeudesta tiedon saamiseen on laissa erikseen nimenomaisesti säädetty;
- 2) se, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty, antaa siihen suostumuksensa;
- 3) asiakirja on tarpeen käsiteltäessä ennakkotietoa, ennakkoratkaisua, viranomaisen päätöksestä tehtyä muutoksenhakua taikka toimenpiteestä tehdyn kantelun tai alustusasian taikka kansainväliselle lainkäyttö- tai tutkintaelimelle tehdyn valituksen käsittelemiseksi;
- 4) tieto on tarpeen viranomaiseen kohdistuvan yksittäisen valvonta- tai tarkastustehtävän suorittamiseksi.

Viranomais voi antaa toiselle viranomaiselle tiedon sellaisista osoite- tai muista yhteystiedoista, jotka ovat 24 §:n 1 momentin 31 kohdan mukaan salassa pidettäviä. ”

Keskeiset lait

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeudesta 812/2000

Oikeudenkäymiskaari 4/1734

Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa 689/1997

Laki oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa 370/2007

Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 621/1999

